

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/70/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

292/2015. (VII. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos¹** 2015. február 16-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. július 30-án megtartott zárt ülésén – Dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében - született állásfoglalását

á t t e s z i .

az intézkedést foganatosító szerv –Budapesti (...) kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt illetve az alapjogsérelem nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2015. február 16-án, a Testület panaszirodáján adta elő panaszát. A panaszos a panaszbejelentésről készült jegyzőkönyvben előadta, hogy a panaszos és volt férje között folyamatos ellentét van, ami miatt a volt férj őt folyamatosan feljelentgeti. A panaszost 2015. február 6-án este felhívta gyermekük édesapja, hogy a ház előtt várja, mert elviszi közös, 7 éves gyermeküket. A kislíval kiment az utcára, de meglátta a volt férj élettársát. Szóbeli megállapodásukban benne volt, hogy az új élettársa nem jelenhet meg, mert ha megjelenik, akkor a gyermeket nem viheti el az apa. Kisebb dulakodásra került sor, este 8 órakor kijött a rendőrség, aztán a rendőrség elment. A volt férj feltehetően feljelentést tett a panaszos ellen. Este 10 óra körül egy ismeretlen mobil telefonszámon hívták a panaszost, aki akkor nem tudta felvenni a telefont, később azonban visszahívta a számot és kiderült, hogy azt a rendőrkapitányság egyik rendőre vette fel. A rendőr közölte, hogy azért jöttek, hogy bevigyék a rendőrkapitányságra garázdaság és könnyű testi sértés büntette miatt. A rendőr azt a felvilágosítást adta, hogy a 7 éves gyermeket a panaszosnak magával kell vinnie a

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

rendőrségre. A rendőr egyeztetett az ügyeletes tiszttel, ennek következményeként a panaszos egy barátja felügyelete alatt otthon hagyhatta a kiskorú gyermeket. A panaszost hátul vitték be a rendőrség épületébe, mert a bejáratnál állt a volt férj és az élettársa. Akik a panaszost bevitték normális hangnemben, korrekten viselkedtek vele. Levitték a fogdába ruházat átvizsgálás történt, ujjlenyomatot vettek tőle, a technikus fényképet készített a sérüléseiről. A panaszos az eddig vele szemben intézkedő rendőrök magatartását, hangnemét nem kifogásolja, sőt korrektnek tartja. Hajnal ½ 3-ra végeztek a panaszos gyanúsítottkénti kihallgatásával is.

A panaszos csak T. H. r.fhdgy készenléti csoportvezető, az akkori ügyeletes tiszt magatartását kifogásolja. A panaszosnak a beszállítása során azt az információt adták, hogy esetleg haza szállításáról is tudnak gondoskodni, tekintettel arra, hogy a kiskorú gyermeke otthon van. Amikor a panaszos az ügyeletes tiszt elé került, megkérdezte tőle, hogy a hazaszállításáról tudna-e a rendőrség gondoskodni. A panaszos ezzel összefüggésben azt kifogásolja, hogy az ügyeletes tiszt gúnyosan beszélt vele. Azt mondta: „hogy amennyire felnőtt tudott lenni a bűncselekmény elkövetésekor gyanúsítottként, úgy legyen felnőtt akkor is, hogy oldja meg a hazajutását egymaga”. A panaszos és az ügyeletes tiszt ezen szóváltását a kapuszolgálatot teljesítő személynek is hallania kellett.

Amire hajnal 3 órakor hazaért addigra a középső gyermek nem volt otthon, mert amíg panaszos a rendőrségen tartózkodott, az elvált férje elment a 7 éves gyermekért és elvitte magával. A panaszos feltételezi, hogy az említett ügyeletes tiszt „kijátszotta” őt azzal, hogy amíg őt a rendőrkapitányságon várakoztatták, addig a volt férj az új élettárral együtt el tudta vinni a gyermeket. A panaszost azért nyugtalanította ez a helyzet, mert a rendőrök, akik korábban intézkedtek vele szemben, biztosították arról, hogy az édesapa nem viheti magával a gyermeket.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) Dr. B. A. r. alezredes, kapitányságvezető, a Testület megkeresésére adott, 2015. március 13-án kelt válaszában előadta, hogy a T. H. r. fhdgy. készenléti csoportvezető által az e tárgyban készített jelentés szerint 2015. március 7-én készenléti csoportvezető szolgálatának ellátása során, az akkor készenlétes M-né S. K. r. törm. miután gyanúsítottként kihallgatta a panaszost, arra kérte, hogy részére adjon át személyes szabadságot korlátozó intézkedés idejéről szóló igazolást. T. H. r. fhdgy. igazolással a kezében a készenléti csoportvezetői helyiség elé lépett, ahol azt átadta a panaszosnak. Ezt követően panaszos megkérdezte, hogy ki fogja őt hazavinni. T. H. r. fhdgy. határozottan, de nem gúnyos hangnemben tájékoztatta a panaszost, hogy a rendőrségnek nem áll módjában hazaszállítania az ügyfeleket. T. H. r. fhdgy. jelentésében leírtak szerint sem ekkor, sem a későbbiekben nem említette a panaszos eljárásbeli minőségét. Fentieket hallva a panaszos láthatóan ingerült lett. Miután T. H. r. fhdgy. elkészült a panaszostól és távozott a készenléti csoportvezetői helyiségből, a későbbiekben közöttük semmilyen kommunikáció nem zajlott.

Fentieknek szemtanúja volt a kapuszolgalatot teljesítő K. M. r. őrm., aki az esettel kapcsolatban telefonon keresztül előadta, hogy 2015. február 7-én kapuszolgalatos volt. A panaszos kapitányságra érkezésekor még nem látott el szolgálatot, de a hölgy távozására emlékszik. Elmondta, hogy a panaszos megállt a kapitányság aulájában, és várta a személyes szabadságot korlátozó intézkedés idejéről szóló igazolást, majd közölte, hogy őt haza kell vinni, mert éjszaka már nincs busz és taxira sincsen pénz. K. M. r. őrm. erre azt válaszolta a panaszosnak, hogy várja meg a készenléti csoportvezetőt, aki majd minden kérdésére válaszol.

Ezt követően T. H. r. főhadnagy átadta a panaszos részére a személyes szabadságot korlátozó intézkedés idejéről szóló igazolást, majd a panaszos megismételte a korábban K. M. r. őrm.-nek elmondottakat, miszerint őt haza kell vinni, mert nincs busz és nincs taxira pénze és vigyék őt haza. T. H. r. fhdgy. azt felelte, hogy a rendőrségnek nincs arra kapacitása, hogy haza vigyék. T. H. r. fhdgy. a panaszossal aláíratta az igazolást, majd a készenléti csoportvezető helyiségbe távozott. K. M. r. őrm. elmondása szerint T. H. r. fhdgy. teljesen normális hangnemben beszélt a panaszossal, nem volt gúnyos, arrogáns.

T. H. r. főhadnagy 2014. augusztus 1. napjától dolgozik a Bűnügyi Osztály állományában, készenléti csoportvezetői munkakörben, melyet megelőzően nyomozói munkakörben látott el feladatokat kapitányságunkon. Munkáját lelkiismeretesen, precízen végzi. Nevezett szakmailag felkészült, határozott, azonban az ügyfelekkel tiszteletlenül, arrogánsan, a hivatali helyzetével visszaélve nem beszél.

A Testület kérdéseire Dr. B. A. r. alez., kapitányságvezető, a fentiek alapján úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés alapját H. A. Zs. által volt felesége, a panaszos ellen 2015. február 6-án tett feljelentése képezte. A panaszos ügyében eljáró Sz.-K. Á. r. főörzsörmester, D. I. r. ftörm., M-né S. K. r. törm. és T. H. r. fhdgy. jogkövető, tisztelettudó ugyanakkor határozott módon járt el.

T. H. r. fhdgy. állítása szerint nem beszélt gúnyosan a panaszossal, és a fent leírtakon - vagyis, hogy nincsen kapacitás a panaszos hazaszállítására - kívül egyéb nem hangzott el, így a panaszos által idézett kijelentés sem. A panaszolt esetről a kapuszolgalatot teljesítő személy, K. M. r. őrmester azt nyilatkozta, hogy T. H. r. fhdgy. normális hangnemben közölte panaszossal azt, hogy hazaszállítására a rendőrségnek nincsen kapacitása. K. M. r. őrm. megerősítette a T. H. r. fhdgy. által elmondottakat. A rendőrségi eljárás mindvégig pártatlan és részrehajlás-mentes volt. H. A. Zs. feljelentése alapján hatóságuk eljárást indított a panaszos ellen 1 rendbeli a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C törvény 339. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétségének, valamint 2 rendbeli a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő könnyű testi sértés vétségének megalapozott gyanúja miatt.

2) A rendőrség mellékelte a panaszossal szembeni elfogás foganatosításáról illetve a büntetőeljárás során keletkezett iratokat, jegyzőkönyveket, sérülésekről készített fényképeket. Ezen iratok részletes ismertetésétől a Testület jelen állásfoglalás III. rész 1) pontjában foglalt okok miatt eltekint.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek – a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.), – a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatcsomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.), – a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, a panasz eljárás a panaszos egyoldalú akaratnyilatkozatán – kérelmén – alapul. Jelen ügyben megállapítható, hogy a panaszos – mint az ügy ura – a Testület eljárását megindító nyilatkozatban, csak kifejezetten T. H. r. fhdgy. kihallgatást követő hangnemét, bánásmódját valamint a részlelhajlás-mentes ügyintézés követelményének megsértését sérelmezi, ezáltal a Testület hatásköre, csak ezen kérdések vizsgálatára terjed ki.

A Testület a panaszos által sérelmezett cselekményt megelőző rendőri intézkedések tekintetében hatáskörének hiányát állapította meg.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt, emberi méltósághoz valamint XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményéhez fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A panaszos beadványában sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét és bánásmódját.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben

elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos panaszbeadványában a rendőrök hangnemével, bánásmódjával kapcsolatosan úgy nyilatkozott, hogy csak T. H. r. fhdgy. készenléti csoportvezető, az akkori ügyeletes tiszt magatartását kifogásolja. A panaszosnak a beszállítása során azt az információt adták, hogy esetleg haza szállításáról is tudnak gondoskodni, tekintettel arra, hogy a kiskorú gyermeke otthon van. Amikor a panaszos az ügyeletes tiszt elé került, megkérdezte tőle, hogy a hazaszállításáról tudna-e a rendőrség gondoskodni. A panaszos ezzel összefüggésben azt kifogásolja, hogy az ügyeletes tiszt gúnyosan beszélt vele. Azt mondta: „hogy amennyire felnőtt tudott lenni a bűncselekmény elkövetésekor gyanúsítottként, úgy legyen felnőtt akkor is, hogy oldja meg a hazajutását egymaga”.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok szerint T. H. r. fhdgy. igazolással a kezében a készenléti csoportvezetői helyiség elé lépett, ahol azt átadta a panaszosnak. Ezt követően panaszos megkérdezte, hogy ki fogja őt hazavinni. T. H. r. fhdgy. határozottan, de nem gúnyos hangnemben tájékoztatta a panaszost, hogy a rendőrségnek nem áll módjában hazaszállítania az ügyfeleket. T. H. r. fhdgy. jelentésében leírtak szerint sem ekkor, sem a későbbiekben nem említette a panaszos eljárásbeli minőségét. Fentieket hallva a panaszos láthatóan ingerült lett. Miután T. H. r. fhdgy. elkészült a panaszostól és távozott a készenléti csoportvezetői helyiségre, a későbbiekben közöttük semmiféle kommunikáció nem zajlott.

A fentieket erősítette K. M. r. őrm. elmondása, amely szerint T. H. r. fhdgy. átadta a panaszos részére a személyes szabadságot korlátozó intézkedés idejéről szóló igazolást, majd a

panaszos megismételte a korábban K. M. r. őrm.-nek elmondottakat, miszerint őt haza kell vinni, mert nincs busz és nincs taxira pénze és vigyék őt haza. T. H. r. fhdgy. azt felelte, hogy a rendőrségnek nincs arra kapacitása, hogy haza vigyék. T. H. r. fhdgy. a panaszossal aláíratta az igazolást, majd a készenléti csoportvezető helyiségbe távozott. K. M. r. őrmester elmondása szerint T. H. r. fhdgy. teljesen normális hangnemben beszélt a panaszossal, nem volt gúnyos, arrogáns.

Dr. B. A. r. alez., kapitányságvezető jellemzése szerint T. H. r. fhdgy. 2014, augusztus 1. napjától dolgozik a B. Osztály állományában, készenléti csoportvezetői munkakörben, melyet megelőzően nyomozói munkakörben látott el feladatokat kapitányságunkon. Munkáját lelkiismeretesen, precízen végzi. Nevezett szakmailag felkészült, határozott, azonban az ügyfelekkel tiszteletlenül, arrogánsán, a hivatali helyzetével visszaélve nem beszél.

A fentiek alapján a panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos által sérelmezett rendőri hangnem, bánásmódot illetően a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A panaszbeadványt a Testület a részrehajlás-mentes eljárás követelményének az érvényesülése szempontjából is indokoltnak tartotta vizsgálni.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A panaszos panaszbeadványában úgy nyilatkozott, hogy feltételezi, hogy az említett ügyeletes tiszt „kijátszotta” őt azzal, hogy amíg őt a rendőrkapitányságon várakoztatták, addig a volt férj az új élettárssal együtt el tudta vinni a gyermeket.

A Testület a rendelkezésére álló rendőrségi iratok, ezzel kapcsolatban kifejtették, hogy a rendőrségi eljárás mindvégig pártatlan és részrehajlás-mentes volt.

A Testület a rendelkezésére álló iratok alapján, a vizsgálat nem állapított meg olyan körülményt, amely felvetné a részrehajlás-mentes ügyintézés megsértését. A panaszos konkrétumokkal nem támasztotta alá, hogy mire alapozza fenti álláspontját.

Miңdezekre tekintettel a Testület, úgy foglalt állást, hogy a rendőri fellépés módját illetően az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének sérelme nem megállapítható.

A panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos által sérelmezett rendőri hangnem, bánásmódot illetően a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható. A rendőri fellépés módját illetően az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének sérelme nem megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2015. július 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET